

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy G. U. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 400,94 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto faktyczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. z okresu od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 32,84 %, co zostało pomnożone przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł,

w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 400,94 zł. Przyjęto łącznie 6 lat, 8 miesięcy i 2 dni, tj. 80 miesięcy okresów składkowych i 1 rok tj. 12 miesięcy okresów nieskładkowych. Okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 49,76 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 38.825,93 zł. /decyzja, sposób obliczenia wartości kapitału początkowego, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru - akta ZUS plik III/

W dniu 30 grudnia 2015 roku G. U. odwołała się od powyższej decyzji wskazując na niezgodności w obliczeniach wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego. Odwołująca podniosła, że nie uwzględniono jej szeregu okresów pracy udokumentowanych przez nią w tym zarobków osiąganych w Spółdzielni Pracy (...) w Ł. (późniejsza nazwa (...)) od 6 lipca 1973 r. do 1 stycznia 1974 r. w wysokości 2.100 zł miesięcznie, w zakładzie (...) Spółdzielnia Pracy (...). A. w Ł. od 3 września 1990 r. do 3 stycznia 1991 r., w S. K. Szlachetnych i Ozdobnych od 1 listopada 1980 r. do 30 listopada 1982 r., w (...) w Ł. na podstawie umowy o pracę z dnia 1 grudnia 1982 r. w wysokości 4.500 zł. Zarzuciła także, że decyzja nie zawiera wyszczególnienia okresów pracy w warunkach szczególnych. /odwołanie - k. 2-2 odwrót, załączniki do odwołania – k. 5-5 odwrót, 7/

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 29 stycznia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że zaskarżoną decyzją ustalono wysokość kapitału początkowego wnioskodawczyni zgodnie z postanowieniami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wobec złożenia przez nią w dniu 29 października 2015 roku stosownego wniosku. Organ rentowy wskazał, że w związku z złożeniem odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych powtórnie przeanalizował sprawę i decyzją z dnia 21 stycznia 2016 roku ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego odwołującej na dzień 1 stycznia 1999 roku (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 37,49 %, zaś kapitał początkowy wyniósł 41.469,78 zł) zmieniając tym samym zaskarżoną decyzję z dnia 3 grudnia 2015 roku w części dotyczącej ustalenia podstawy wymiaru wynagrodzenia za 1982 rok. Organ rentowy wskazał, że do stażu pracy uwzględniono następujące okresy zatrudnienia: od 6 lipca 1973 roku do 1 stycznia 1974 roku w Spółdzielni Pracy (...), od 26 czerwca 1974 roku do 31 października 1980 roku (w tym urlop wychowawczy od 1 kwietnia 1976 roku do 31 marca 1977 roku) w Spółdzielni Pracy (...), od 1 listopada 1980 roku do 31 sierpnia 1981 roku w S. K. Ozdobnych L. W. (zgodnie z potwierdzeniem opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z dnia 11 lutego 2000 roku i 14 stycznia 2016 roku), od 1 grudnia 1982 roku do 1 marca 1983 roku w PP (...) w Ł., od 3 września 1990 roku do 31 stycznia 1991 roku w (...). Natomiast nie uwzględniono wnioskodawczyni do stażu pracy okresu zatrudnienia w Społem (...) od 19 października 1988 roku bowiem z wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej wynika jedynie początek zatrudnienia a w aktach wnioskodawczyni brak jest świadectwa pracy z tego zakładu. Następnie organ rentowy ponownie przeliczył wnioskodawczyni emeryturę według nowych zasad. /odpowiedź na odwołanie - k. 18-18 odwrót/

Na rozprawie w dniu 6 grudnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu, oświadczając, że koszty nie zostały pokryte ani w całości ani w części. Wnioskodawczyni oświadczyła, że nie zgadza się z ustalonym przez organ rentowy stażem pracy,

wskazując pierwotnie, że ZUS nie zaliczył jej okresu zatrudnienia w firmie (...) w latach 1981-1982 a następnie, że jednak powyższy okres został jej zaliczony, podobnie jak i inne zgłaszane przez nią okresy, którą to wiedzę powzięła od swojego pełnomocnika. Podała, iż wszystkie dokumenty jakie posiada potwierdzające staż ubezpieczeniowy złożyła w ZUS-ie. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. /stanowiska procesowe 00:02:01-00:03:50, 00:13:46-00:13:57 – płyta CD k. 49, oświadczenie wnioskodawczynie 00:06:19-00:13:37 – płyta CD k. 49/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie G. U. urodziła się w dniu (...).

W dniu 30 lipca 2015 roku wniosła o przyznanie prawa emerytury. /bezsporne: wniosek - k. 1-2 akt ZUS plik IV/

Decyzją z dnia 18 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z urzędu ustalił kapitał początkowy G. U. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 354,67 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto faktyczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. z okresu od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 29,05 %, co zostało pomnożone przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 354,67 zł. Przyjęto łącznie 6 lat, 8 miesięcy i 2 dni, tj. 80 miesięcy okresów składkowych i 1 rok tj. 12 miesięcy okresów nieskładkowych. Okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 49,76 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 37.862,44 zł. /decyzja – k. 7 akt ZUS plik II, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru - k. 6 akt ZUS plik III/

Decyzją z dnia 22 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przyznał wnioskodawczynie emeryturę od dnia 28 sierpnia 2015 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Wysokość emerytury wyniosła 483,28 zł (suma 123.439,31 zł kwota kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, podzielona przez 255,40 m-cy, tj. średnie dalsze trwanie życia). Emerytura nie podwyższa się z uwagi na nieudowodnienie 21 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nie zaliczono okresu zatrudnienia od 3 września 1990 roku do 31 stycznia 1991 roku z uwagi na nieudowodnienie. /decyzja k. 14 – 15 akt ZUS plik IV/

W dniu 13 października 2015 roku wnioskodawczynie wniosła o ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem okresu zatrudnienia od 1 listopada 1980 roku do 31 października 1982 roku w S. K. Ozdobnych L. W.

/pismo – k. 16-17 akt ZUS plik IV/

Decyzją z dnia 20 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił wnioskodawczynie ponownego przeliczenia emerytury. /decyzja k. 20 akt ZUS plik IV/

W dniu 29 października 2015 roku wnioskodawczynie wniosła o uwzględnienie jej w stażu pracy okresu zatrudnienia od 1 listopada 1980 roku do 31 października 1982 roku w S. K. Ozdobnych L. W.. /pismo z 29.10.2015 r. – akta ZUS plik III/

Decyzją z dnia 3 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział

w Ł. ustalił z urzędu kapitał początkowy G. U. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 400,94 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto faktyczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. z okresu od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 32,84 %, co zostało pomnożone przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł,

w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 400,94 zł. Przyjęto łącznie 6 lat, 8 miesięcy i 2 dni, tj. 80 miesięcy okresów składkowych i 1 rok tj. 12 miesięcy okresów nieskładkowych. Okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 49,76 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 38.825,93 zł. /decyzja, sposób obliczenia wartości kapitału początkowego, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru - akta ZUS plik IV oraz akta ZUS plik III/

Decyzją z dnia 4 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział

w Ł. przeliczył wnioskodawczyni emeryturę od dnia 1 października 2015 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Wysokość emerytury wyniosła 495,58 zł (suma 126.570,30 zł kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, podzielona przez 255,40 m-cy, tj. średnie dalsze trwanie życia). Emerytury nie podwyższa się z uwagi na nieudowodnienie 21 lat okresów składkowych i nieskładkowych. /decyzja z 4.12.2015 r. - akta ZUS plik IV/

W dniu 21 stycznia 2016 roku wnioskodawczyni wniosła o ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem wszystkich wnioskowanych dotychczas okresów zatrudnienia. /pismo z 21.01.2016 r. - akta ZUS plik IV/

Decyzją z dnia 21 stycznia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział

w Ł. ponownie z urzędu obliczył kapitał początkowy G. U. na dzień 1 stycznia 1999 roku, wobec nabycia prawa do emerytury od dnia 1 stycznia 2014 roku oraz nowych okoliczności mających wpływ na wysokość kapitału początkowego. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 457,71 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto faktyczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. z okresu od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 37,49 %, co zostało pomnożone przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 457,71 zł. Przyjęto łącznie 7 lat, 4 miesiące i 1 dzień, tj. 88 miesięcy okresów składkowych i 1 rok tj. 12 miesięcy okresów nieskładkowych. Okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 50,80 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 41.469,78 zł. /decyzja, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru - akta ZUS plik III/

Decyzją z dnia 26 stycznia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział

w Ł. przeliczył wnioskodawczyni emeryturę od dnia 1 października 2015 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy

obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Wysokość emerytury wyniosła 529,32 zł (suma 135.189,12 zł kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, podzielona przez 255,40 m-cy, tj. średnie dalsze trwanie życia). Emerytury nie podwyższa się z uwagi na nieudowodnienie 21 lat okresów składkowych i nieskładkowych. /decyzja z 26.01.2016 r. - akta ZUS plik IV/

W okresie od 6 lipca 1973 roku do 1 stycznia 1974 roku wnioskodawczyni była zatrudniona w Spółdzielni Pracy (...) na stanowisku kierownika punktu przyjęć. /bezsporne: kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k. 13-16 akt ZUS plik I oraz w aktach ZUS plik IV/

W okresie od 26 czerwca 1974 roku do 31 października 1980 roku G. U. była zatrudniona w Spółdzielni Pracy (...) na stanowisku jubilera – spawacza/jubilera – lutowacza. W w/w okresie zatrudnienia korzystała z urlopu wychowawczego od 1 kwietnia 1976 roku do 31 marca 1977 roku. /bezsporne: świadectwa pracy z 25.09.1995 r. i kopia świadectwa pracy z 25.11.1982 r. – akta ZUS plik III, zaświadczenie – k. 18 akt ZUS plik I, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k. 13-16 akt ZUS plik I oraz w aktach ZUS plik IV/

W okresie od 1 listopada 1980 roku do 31 sierpnia 1981 roku wnioskodawczyni była zatrudniona w S. K. Ozdobnych L. W. na stanowisku złotnika. Z zaświadczenia dla celów rentowych z dnia 11 lutego 2000 roku wynika, że wnioskodawczyni podlegała z tytułu tego zatrudnienia ubezpieczeniu społecznemu w okresie od 1 listopada 1980 roku do 31 sierpnia 1981 roku i za ten okres zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne. /zaświadczenie dla celów rentowych – k. 20 akt ZUS plik I, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k. 13-16 akt ZUS plik I oraz w aktach ZUS plik IV, potwierdzenie ubezpieczenia pracowników i innych ubezpieczonych z 14.01.2016 r. – akta ZUS plik III

G. U. była zatrudniona w okresie od 1 grudnia 1982 roku do 1 marca 1983 roku w PP (...) w Ł. na stanowisku pracownika produkcyjnego – złotnika. /kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k. 13-16 akt ZUS plik I oraz w aktach ZUS plik IV, umowa o pracę z 1.12.1982 r. – akta ZUS plik III/

Od 3 września 1990 roku do 31 stycznia 1991 roku wnioskodawczyni była zatrudniona w (...). /kopia dowodu osobistego – akta ZUS plik IV/

Wnioskodawczyni została zatrudniona w Spolem (...) od 19 października 1988 roku, brak końcowej daty zatrudniania. W zachowanej dokumentacji osobowej brak także świadectwa pracy z tego zakładu. /bezsporne, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k. 13-16 akt ZUS plik I oraz w aktach ZUS plik IV/

Organ rentowy do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wnioskodawczyni przyjął następujące wynagrodzenia:

- za 1973 rok – 33.576,00 zł;
- za 1974 rok – 38.220,00 zł;
- za 1975 rok – 46.956,00 zł;
- za 1976 rok – 51.372,00 zł;
- za 1977 rok – 55.152,00 zł;
- za 1978 rok – 58.644,00 zł;
- za 1979 rok – 63.924,00 zł;
- za 1980 rok – 72.480,00 zł;
- za 1981 rok – 92.268,00 zł;

- za 1982 rok – 139.572,00 zł.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego –akta ZUS plik III/

Organ rentowy do obliczenia wysokości kapitału początkowego wnioskodawczyni przyjął łącznie 7 lat, 4 miesiące i 1 dzień, tj. 88 miesięcy okresów składkowych i 1 rok tj. 12 miesięcy okresów nieskładkowych. /bezsporne: decyzja – akta ZUS plik III/

Ustalenia powyższego stanu faktycznego Sąd dokonał przede wszystkim w oparciu o dokumentację osobowo-płacową wnioskodawczyni z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...), Spółdzielni Pracy (...), S. K. Ozdobnych L. W., PP (...) w Ł. oraz Społem (...), w oparciu o akta rentowe odwołującej, a także zeznania wnioskodawczyni.

Rozpoznając sprawę Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. K. na okoliczność wykonywania przez G. U. pracy w warunkach szczególnych z uwagi brak istotnego znaczenia tych okoliczności dla rozstrzygnięcia. Wniosek ten zmierzałby jedynie do przedłużenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Stosownie do treści przepisu art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887, z późn. zm.), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 roku (ust. 3).

Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3,

w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (ust. 3b).

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 analizowanej ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

W myśl art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie zaś z art. 17 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru renty w myśl art. 15 ust. 1 dla ubezpieczonego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1-4, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się podstawę wymiaru składek za okres faktycznego podlegania ubezpieczeniu, z uwzględnieniem ust. 2 i 3. Przepis art. 15 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

W związku z zarzutami zgłoszonymi przez wnioskodawczynię w odwołaniu od zaskarżonej decyzji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powtórnie przeanalizował sprawę i decyzją z dnia 21 stycznia 2016 roku ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego odwołującej na dzień 1 stycznia 1999 roku (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 37,49 %, zaś kapitał początkowy wyniósł 41.469,78 zł) zmieniając tym samym zaskarżoną decyzję z dnia 3 grudnia 2015 roku w części dotyczącej uwzględnienia w podstawie wymiaru wynagrodzenia za 1982 rok, uwzględniając tym samym część roszczenia skarżącej. Jednocześnie organ rentowy wyjaśnił sposób ustalenia wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, co do którego skarżąca zgłosiła zastrzeżenia.

Z ustaleń wynika, że organ rentowy obliczając wartość kapitału początkowego G. U. do stażu pracy uwzględnił następujące okresy zatrudnienia:

- od 6 lipca 1973 roku do 1 stycznia 1974 roku w Spółdzielni Pracy (...),
- od 26 czerwca 1974 roku do 31 października 1980 roku (w tym urlop wychowawczy od 1 kwietnia 1976 roku do 31 marca 1977 roku) w Spółdzielni Pracy (...),
- od 1 listopada 1980 roku do 31 sierpnia 1981 roku w S. K. Ozdobnych L. W. (zgodnie z potwierdzeniem opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z dnia 11 lutego 2000 roku i 14 stycznia 2016 roku),
- od 1 grudnia 1982 roku do 1 marca 1983 roku w PP (...) w Ł. (zgodnie z datą wykazaną w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawczyni),
- od 3 września 1990 roku do 31 stycznia 1991 roku w (...).

Nie uwzględniono natomiast do stażu pracy wnioskodawczyni okresu zatrudnienia w Społem (...) od 19 października 1988 roku bowiem z wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej wynika jedynie początek zatrudnienia, a w aktach wnioskodawczyni brak jest świadectwa pracy z tego zakładu.

Zgodnie z oświadczeniem wnioskodawczyni złożonym na rozprawie nie kwestionowała ona ostatecznie zaliczenia jej przez organ rentowy wszystkich wnioskowanych okresów, przyznając jednocześnie, że nie zapoznała się z odpowiedzią

na odwołanie. Podtrzymała swoje odwołanie wyłącznie w zakresie zarzutu nieuwzględnienia w wyliczeniu wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego okresów pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu organ rentowy obliczając wartość kapitału początkowego G. U. prawidłowo uwzględnił - na podstawie zachowanej dokumentacji osobowo-płacowej (świadczeń pracy, zaświadczeń, umów o pracę, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej i dowodzie osobistym) - wskazane powyżej okresy zatrudnienia, czego ostatecznie nie kwestionowała sama wnioskodawczyni.

Zdaniem Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie innych niż wyżej przyjęte okresów pracy wnioskodawczyni. Skarżąca w toku postępowania nie udowodniła w sposób pewny i konkretny faktu posiadania innych niż przyjętych przez organ rentowy przy obliczeniu wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego okresów zatrudniania. Nie ulega przy tym wątpliwości, że dla rozstrzygnięcia nie mają w świetle powołanych wyżej przepisów jakiegokolwiek znaczenia okresy pracy wnioskodawczyni w warunkach szczególnych.

Stosownie do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z dowodów dokumentów oraz z przesłuchania świadków (zob. wyrok SN z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 11/1998, poz. 342).

Wskazać należy, iż nie jest rzeczą Sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPIUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest, bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

Ciężar dowodu należy rozumieć z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu. To interes strony, jakim jest wygranie procesu, nakazuje jej podjąć wszelkie możliwe czynności procesowe w celu udowodnienia przedstawionych twierdzeń o faktach; strony nie można zmusić do ich podjęcia (wyrok Sądu Najwyższego z 7.11.2007 r., II CSK 293/07, LEX nr 487510, wyrok Sądu Najwyższego z 17.06.2009 r., IV CSK 71/09, LEX nr 737288).

Reasumując stwierdzić należy, że brak jest podstaw do innego sposobu obliczenia wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, a tym samym kapitału początkowego G. U..

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak sentencji wyroku.

Sąd przyznał i nakazał wypłacić z funduszu Skarbu Państwa –Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawczyni kwotę 221,40 złotych (z VAT) w oparciu o § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

K.P.